प्रमाणिकरण मिति :-२०८१।०२।०९

बुढानीलकण्ठ क्षेत्र विकास समिति

सञ्चालन तथा व्यवस्थापन नियमावली,२०८१

बुढानीलकण्ठ क्षेत्र विकास समिति(गठन तथा सञ्चालन) ऐन, २०८० को दफा २२ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी नगरकार्यपालिकाको मिति २०८१।०२।०९ को बैठकले यो नियमावली २०८१ स्वीकृत गरेको छ ।

परिच्छेद-१

प्रारम्भिक

१. सक्षिप्त नाम र प्रारम्भ : (क) यस नियमावलीको नाम “बुढानीलकण्ठ क्षेत्र विकास समिति सञ्चालन तथा व्यवस्थापन नियमावली २०८१” रहेको छ ।

(ख) यो नियमावली कार्यपालिकाको बैठकले पारित गरी स्थानीय राजपत्रमा प्रकाशन भएपछि लागु हुनेछ ।

२ परिभाषा : विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस नियमावलीमा,-

(क) “ऐन” भन्नाले बुढानीलकण्ठ क्षेत्र विकास समिति (गठन तथा संचालन) ऐन २०८० लाई सम्झनुपर्छ ।

(ख) “कार्य समिति” भन्नाले बुढानीलकण्ठ क्षेत्र विकास समितिको कार्य समितिको अलावा यस कार्य समितिले गठन गर्ने अन्य समितिहरु समेतलाई सम्झनुपर्छ ।

(ग) “मठ-मन्दिर” भन्नाले बुढानीलकण्ठ नगरपालिका भित्र रहेको सम्पुण मठ-मन्दिरलाई जनाउछ ।

(घ) “समिति” भन्नाले दफा ३ बमोजिम गठित क्षेत्र विकास समितिको अलावा यस समितिले गठन गर्ने अन्य समिति समेतलाई सम्झनुपर्छ ।

परिच्छेद-२

३.समितिको गठन

(क) समितिको अध्यक्ष तथा सदस्यहरुको पद रिक्त हुने अवस्था

१) मृत्यु भएमा ।

२) राजिनामा दिएमा ।

३) फौजदारी कसुरमा अदालतबाट दोषी ठहर भएमा ।

४) नगरपालिकाले पदबाट मुक्त गरेमा ।

(ख) पदबाट राजिनमा दिदा सदस्यहरुले अध्यक्ष मार्फत र अध्यक्षले सदस्य सचिव मार्फत नगरपालिकामा पेश गर्नुपर्नेछ । नगरपालिका समक्ष पेश भएको राजिनामा स्वीकृत नहुन्जेल सम्म अध्यक्ष र सदस्य पद कायम रहि रहनेछ ।

(ग) समितिका अध्यक्ष लगायत अन्य सदस्यहरुले ऐन नियम विपरित कार्य गरी समितिलाई हानीनोक्सानी गरेमा नगरपालिकाले आवश्यक्ता अनुसार कारवाही गर्ने र कारवाहीको लागि सम्बन्धित निकायमा लेखि पठाउनेछ ।

(घ) नगरपालिकाले राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरी समितिको संख्या, सदस्यहरुमा थपघट वा हेरफेर गर्न सक्नेछ ।

४. समितिको बैठक :

(क) ऐन को दफा ३ बमोजिम गठित समितिको बहुमतको निर्णय अन्तिम हुनेछ ।

(ख) समितिको बैठक आवश्यकता अनुसार अध्यक्षले तोकेको मिति, समय र स्थानमा बस्ने छ ।

(ग) समितिको बैठक बस्ने सूचना समितिको सदस्य सचिवले बैठक बस्नुभन्दा चौबिस घण्टा अगावै सदस्यहरूलाई दिनुपर्ने छ ।

(घ) समितिका कुल सदस्य संख्याको एकाउन्न प्रतिशतभन्दा बढी सदस्यहरू उपस्थित भएमा समितिको बैठकको लागि गणपूरक संख्या पुगेको मानिने छ ।

(ङ) समितिको बैठकको अध्यक्षता अध्यक्षले गर्नेछ र निजको अनुपस्थितिमा बैठकमा उपस्थित सदस्य मध्ये जेष्ठ सदस्यले बैठकको अध्यक्षता गर्ने छ ।

(च) समितिको बैठकमा बहुमतको राय मान्य हुनेछ र मत बराबर भएमा अध्यक्षको मत निर्णायक हुनेछ ।

(छ) समितिको बैठकबाट भएका निर्णय अभिलेख गरी राख्नुपर्ने छ । समितिको निर्णय पुस्तिका कार्यालयमा सदस्य सचिवको जिम्मामा रहने छ ।

(ज) समितिको निर्णय समितिको अध्यक्ष र सदस्य सचिवले संयुक्त रूपमा प्रमाणित गर्नेछ ।

(झ) समितिको बैठक सम्बन्धी अन्य कार्यविधि समिति आफैले निर्धारण गरेबमोजिम हुने छ ।

५. अध्यक्षको काम कर्तव्य र अधिकार :

ऐनको दफा ४ बमोजिम अध्यक्षको देहाय अनुसारको काम, कर्तव्य र अधिकार हुनेछ ।

क) सदस्य सचिवको विदा सम्बन्धि व्यवस्था गर्ने ।

ख) समितिको नेतृत्व गर्दै सभा, समारोह र कार्यक्रमहरुमा भाग लिने ।

ग) धार्मिक, ऐतिहासिक, पुरातात्विक तथा पर्यटकिय भ्रमण गर्ने गराउने ।

घ) सदस्य सचिव तथा सदस्यहरुको धार्मिक, ऐतिहासिक, पुरातात्विक तथा पर्यटकिय भ्रमण आदेश स्वीकृत गर्ने ।

ङ) नगरपालिका तथा समितिले तोकेको अन्य कार्य गर्ने ।

६. सदस्यहरुको काम कर्तव्य र अधिकार :

ऐनको दफा ५ बमोजिम सदस्यहरुको देहाय अनुसारको काम, कर्तव्य र अधिकार हुनेछ ।

क) ऐनको दफा १३ को (क) र (ख) बमोजिम उप समितिको संयोजक वा सदस्य भै कार्य गर्ने ।

ख) समितिको प्रतिनिधि भई सभा, समारोह र कार्यक्रमहरुमा सहभागी हुने ।

ग) नगरपालिका तथा समितिले तोकेको अन्य कार्य गर्ने ।

७. कार्यकारी निर्देशकको काम कर्तव्य र अधिकार :

ऐनको दफा ९ बमोजिम कार्यकारी निर्देशकको देहाय अनुसारको काम, कर्तव्य र अधिकार हुनेछ ।

क) कर्मचरीहरुको विदा सम्बन्धि व्यवस्था गर्ने ।

ख) समितिको प्रतिनिधि भई सभा, समारोह र कार्यक्रमहरुमा सहभागी हुने ।

ग) समितिको कार्यक्रम तयार गरि स्वीकृत गराउने तथा कार्यान्वयन गराउने ।

घ) धार्मिक, ऐतिहासिक, पुरातात्विक तथा पर्यटकिय भ्रमण गर्ने गराउने ।

ङ) नगरपालिका तथा समितिले तोकेको अन्य कार्य गर्ने ।

८. समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार :

(१) ऐनको दफा ३ बमोजिम उद्देश्य कार्यान्वयन गर्न समितिले देहाय बमोजिमको कार्यहरु गर्नेछ ।

क) नगरपालिका क्षेत्र भित्र रहेको सम्पूर्ण मठ मन्दिरहरुको पहिचान गरी अभिलेख गर्ने ।

ख) मठ मन्दिरहरुको संरक्षण, सर्म्बद्धन, निमार्ण, पुनः निर्माण, जिर्णोद्धार सम्बन्धी कार्य गर्ने । यस्ता कार्यहरू गर्दा समितिले सार्वजनिक खरिद ऐन,२०६३ र सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ अनुसार गर्नुपर्नेछ ।

ग) मठ-मन्दिरहरुको संरक्षण सर्म्बद्धन निर्माण पुनः निर्माण र जिर्णोद्धार गर्दा सम्बन्धित वडा कार्यालय र स्थानीय मठ-मन्दिर संरक्षण सर्म्बद्धन समितिहरुसंग सहकार्य र सहयोग गर्नेछ ।

घ) सम्बन्धित निकायहरुसँग सहकार्य गरि मठ-मन्दिरहरुको व्यवस्थापनको लागि समितिहरु बनाउने समितिहरुको काम, कर्तव्यहरु अधिकार तोक्ने ।

ङ) मठ-मन्दिरहरुबाट संकलित दान भेटिहरुको पारदर्शीता कायम गर्ने, व्यवस्थापन गर्ने र उपयोगको लागि आवश्यकता अनुसार निति बनाउने साथै सो कार्यमा आवश्यकता अनुसार आदेश निर्देशन जारि गर्ने र कार्यविधि बनाउने ।

च) मठ-मन्दिरहरुको निर्माण, पुनः निर्माण र जिर्णोद्धारको लागि आवश्यकता अनुसार समिति, उप समितिहरु निर्माण गर्ने ।

छ) मठ-मन्दिरहरुको निर्माण सम्बन्धि कार्य समिति आफै वा उपभोक्ता समिति वा ठेका मार्फत गर्ने गराउने ।

ज) मठ-मन्दिर निर्माण सम्बन्धि कार्यहरु नगरपालिकाको अनुगमन समिति मार्फत अनुगमन गर्ने गराउने ।

झ) मठ-मन्दिरसँग जोडिएको चल अचल श्री सम्पत्तिको अभिलेख गर्ने, उक्त चल अचल श्री सम्पत्तिलाई मठ-मन्दिरको हितको लागि आवश्यकता अनुसार प्रयोग गर्ने ।

ञ) मठ-मन्दिरसँग जोडिएको ऐतिहासिक धार्मिक एवं सांस्कृतिक पर्व जात्राहरुको संरक्षण सम्र्बद्धन, सञ्चालन तथा खोज अनुसन्धान गरि अभिलेख गर्ने ।

ट) मठ-मन्दिरहरुको नियमित रुपमा खोल्ने बन्द गर्ने र सरसफाई सम्बन्धी आवश्यकता अनुसार निति बनाउने ।

ठ) मठ-मन्दिरको भोग स्वामित्वमा रहेको चल अचल श्री सम्पत्तिलाई मठ-मन्दिरको आयआर्जनको लागि कानुन बमोजिम उपयोग गर्ने ।

ड) मठ-मन्दिरको कवल, पसल, जग्गालाई भाडामा लगाई आयश्रोत वृद्धि गर्ने ।

ढ) बुढानीलकण्ठ नगरपालिकाको वडाहरूमा रहेका मठ मन्दिर मर्मत सम्भार तथा पुनर्निर्माणसम्बन्धी कार्यको लागि सम्बन्धित मन्दिर व्यवस्थापन समितिलाई सिफारिस दिनेलगायतका अन्य सहयोग गर्ने ।

ढ) सनातन धर्मलाई संरक्षण, संर्बद्धन र विकास गर्न वेदविद्याश्रमहरु सञ्चालन गर्ने, पुस्तकालयहरु स्थापना गर्ने ।

ण) मठ-मन्दिरहरुलाई आवश्यक पर्ने अन्य कार्यहरु गर्ने ।

परिच्छेद-३

९) **कर्मचारी सम्बन्धी व्यवस्था**

क) यस बुढानीलकण्ठ क्षेत्र विकास समितिको कर्मचारी संरचना देहायबमोजिमको रहनेछ ।

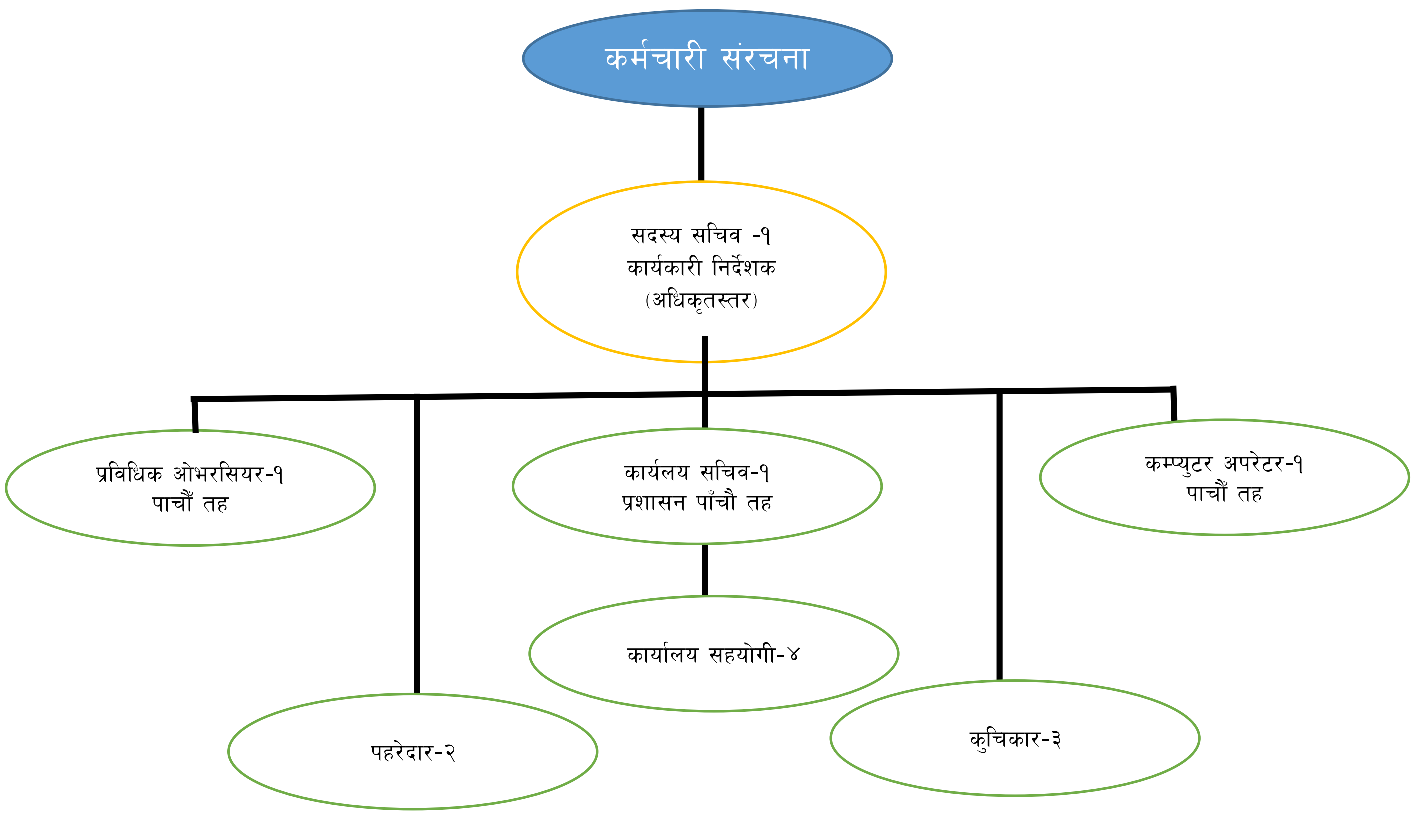

ख) समितिका कर्मचारीहरुको पारिश्रमिक सुबिधा तथा सेवाको सर्तहरु प्रचलित ऐन नियम बमोजिम हुनेछ ।

ग) कर्मचारीहरुले अतिरिक्त काम गरेबापत खाईपाई आएको तलवमान वा सो सरह हुन आउने रकमसँग हिसाव मिलान गरी उपलब्ध गराउन सकिनेछ ।

घ) कर्मचारीहरुले प्रचलित ऐन नियम बमोजिम विदा सुविधा पाउनेछन्, तर बिदा बस्नु पूर्व विदा स्वीकृत गराउनुपर्नेछ । विदा सहुलियत मात्र हो अधिकार होइन ।

परिच्छेद-४

१०. कोष सम्बन्धी व्यवस्था

१) समितिको एक कोष हुनेछ, जसमा देहाय बमोजिमका रकमहरु जम्मा हुनेछ :-

क) बुढानीलकण्ठ नगरपालिकाले दिने अनुदान

ख) जिल्ला समन्वय समितिले दिने अनुदान

ग) संघीय र प्रदेशबाट प्राप्त अनुदान

घ) अन्य स्थानीय तहले दिने अनुदान

ङ) सरकारी तथा गैर सरकारी संघ सस्थाहरुले दिने अनुदान

च) व्यक्तिहरुले सहयोग बापत दिने रकम ।

२) समितिले मठ-मन्दिरको विकास र विस्तारको लागि जुनसुकै सरकारी तथा गैर सरकारी संघ संस्थाहरु र व्यक्तिहरुसंग आर्थिक सहयोगको लागि आव्हान गर्न सक्नेछ । विदेशी सरकारी तथा गैर सरकारी संघसस्थासँग आर्थिक सहयोग र अनुदान लिँदा प्रचलित ऐन कानुनको पालना गर्नु पर्नेछ ।

३) समितिले आफ्नो कोषमा रहेको रकमलाई सरकारी स्वामित्व रहेको कुनै बैकमा खाता खोलि राख्नु पर्नेछ । समितिमा लेखा सम्बन्धी कर्मचारीको व्यवस्था नहुन्जेलसम्म अध्यक्ष, सदस्य सचिव र नगरपालिकाको लेखाको कर्मचारीको संयुक्त दस्तखतबाट समितिको खाता संचालन हुनेछ । यस सम्बन्धी सम्पूर्ण विवरण सदस्य सचिवले तयार पार्नुपर्नेछ ।

४) समितिले कोषमा रहेको रकम प्रचलित ऐन नियम बमोजिम खर्च गर्न सक्नेछ । खर्चको विवरण मासिक रूपमा अर्को महिनाको सात गतेभित्र नगरपालिकालाई पेश गर्नुपर्नेछ ।

५) समितिले गरेको आय व्ययको आन्तरिक लेखा परिक्षण नगरपालिकाले तोकेको लेखा परिक्षकबाट र वार्षिक लेखा परिक्षण महालेखा परिक्षकबाट गराउनु पर्नेछ ।

६) समितिले मठ-मन्दिरसँग सम्बन्धित धार्मिक अनुष्ठान, जात्रा, पर्व लगायतलाई समितिको निर्णय बमोजिम आन्तरिक आयको रकमबाट कोषबाट आर्थिक सहयोग गर्न सक्नेछ ।

११) बैठक भत्ता

१) समितिको बैठकमा उपस्थित अध्यक्ष तथा सदस्यहरुलाई तोकिए बमोजिम बैठक भत्ता प्रदान गरिनेछ ।

१२) यस नियमावलीको अधिनमा रही समितिले विनियमावली तयार गरी स्वीकृतिका लागि नगरपालिकामा पेश गर्न सक्नेछ ।